

ПРИКАЗ
20.12.2024

БОЕРЫК
№ 675-П

Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Кукмара район үзәге адресы буенча эзләп табылган «Бөек Ватан сугышында һәлак булганнарның туганнар кабере», XX гасыр мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Кукмара муниципаль районы, Кукмара шәһәре, Эшчеләр тыкрыгы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышында һәлак булганнарның туганнар кабере», 1985 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына керту, мәдәни мирас объектынның сак предметын билгеләү, чикләрен раслау турында

2002 нче елның 25 нче июнендә гамәлгә кергән 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында»гы Федераль законы, 2005 нче елның 1 нче апрелендә гамәлгә кергән 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында»гы Татарстан Республикасы Законы, дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының 2024 елның 6 нчы декабренә караган уңай бәяләмәсенә нигезләнеп боерам:

1. Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Кукмара район үзәге адресы буенча эзләп табылган «Бөек Ватан сугышында һәлак булганнарның туганнар кабере», XX гасыр мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Кукмара муниципаль районы, Кукмара шәһәре, Эшчеләр тыкрыгы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышында һәлак булганнарның туганнар кабере», 1985 ел (объект төре - һәйкәл) жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты сыйфатында,

Россия Федерациясе халыкларының мэдәни мирас объектлары (тарихи һәм мэдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертергә.

2. Әлеге боерыкка караган 1 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Кукмара муниципаль районы, Кукмара шәһәре, Эшчеләр тыкрыгы адресы буенча урнашкан «Бөөк Ватан сугышында һәлак булганнарның туганнар кабере», 1985 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәге мэдәни мирас объекты территориясенә чикләрен расларга.

3. Әлеге боерыкка караган 2 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Кукмара муниципаль районы, Кукмара шәһәре, Эшчеләр тыкрыгы адресы буенча урнашкан «Бөөк Ватан сугышында һәлак булганнарның туганнар кабере», 1985 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәге мэдәни мирас объектынның сак предметын расларга.

4. Мэдәни мирас объектларын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеген исәпкә алу бүлегенә, күрсәтелгән мэдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләренә, күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыкларының мэдәни мирас объектларының (тарихи һәм мэдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертүне тәэмин итәргә.

5. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Рәис

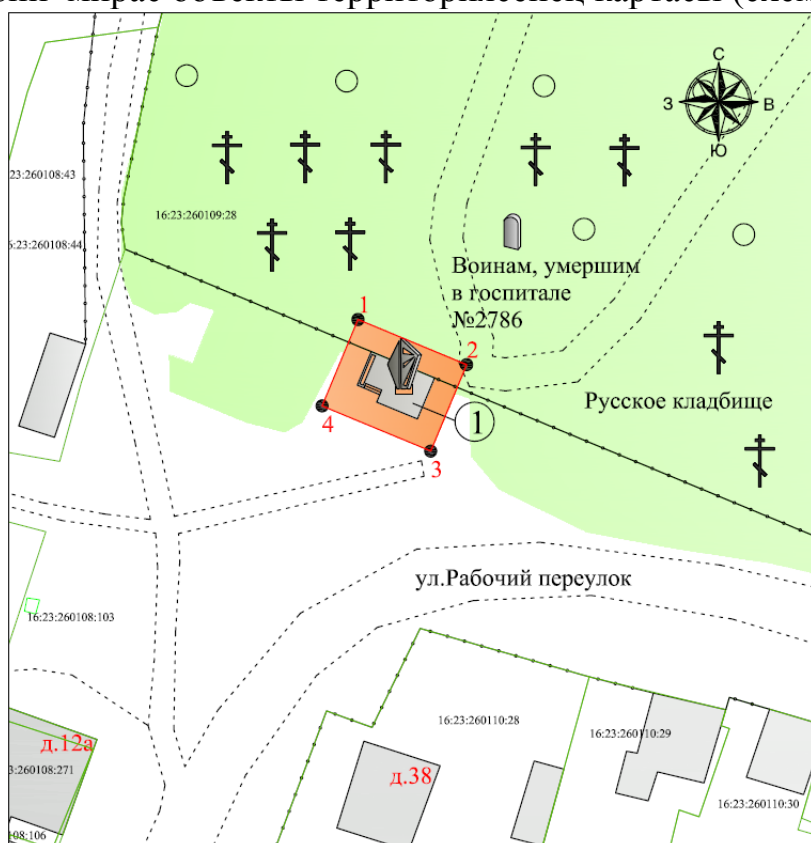
И.Н. Гушин

Татарстан Республикасы
 Мәдәни мирас
 объектларын саклау
 комитетының 2024 елның
 20 нче декабрдәге 675-П
 номерлы боерыгына
 караган 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Кукмара муниципаль районы, Кукмара шәһәре,
 Эшчеләр тыкрыгы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышында һәлак
 булганнарның туганнар кабере», 1985 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәге
 мәдәни мирас

объекты территориясе

Татарстан Республикасы, Кукмара муниципаль районы, Кукмара шәһәре,
 Эшчеләр тыкрыгы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышында һәлак
 булганнарның туганнар кабере», 1985 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәге
 мәдәни мирас объекты территориясенәң картасы (схемасы)

Масштабы 1:500

Шартлы билгеләр:

①	- мәдәни мирас объекты
2.	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең характерлы ноктасы
	- мәдәни мирас объекты территориясе
.....	- БДКМР белешмәләре буенча жир кишәрлекләре чикләре
16:23:260109:28	- жир кишәрлегенең кадастр номеры

Татарстан Республикасы, Кукмара муниципаль районы, Кукмара шәһәре, Эшчеләр тыкрыгы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышында һәлак булганнарның туганнар кабере», 1985 ел жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең текст тасвирламасы

Татарстан Республикасы, Кукмара муниципаль районы, Кукмара шәһәре, Эшчеләр тыкрыгы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышында һәлак булганнарның туганнар кабере», 1985 ел жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәге урыннардан уза:

Чикнең узу урыны		Чикнең узу урынының тасвирламасы
ноктадан	ноктадан	
1	2	1 нче ноктадан 14,37 м ераклыкта көньяк-көнчыгыш юнәлештә 2 нче ноктага кадәр
2	3	2 нче ноктадан 11,43 м ераклыкта көньяк-көнбатыш юнәлештә 3 нче ноктага кадәр
3	4	3 нче ноктадан 14,37 м ераклыкта төньяк-көнбатыш юнәлештә 4 нче ноктага кадәр
4	1	4 нче ноктадан 11,43 м ераклыкта төньяк-көнчыгыш юнәлештә 1 нче ноктага кадәр

Татарстан Республикасы, Кукмара муниципаль районы, Кукмара шәһәре, Эшчеләр тыкрыгы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышында һәлак булганнарның туганнар кабере», 1985 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясә чикләренәң характерлы нокталар таблицасы

№	Жирле координаталар системасында характерлы нокталарның координаталары (ЖКС-16)	
	X	Y
1	520953.39	2229558.44
2	520947.87	2229571.71
3	520937.32	2229567.32
4	520942.84	2229554.05
1	520953.39	2229558.44

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2024 елның
20 нче декабрдәге 675-П
номерлы бoерыгына
караган 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Кукмара муниципаль районы, Кукмара шәһәре,
Эшчеләр тыкрыгы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышында һәлак
булганнарның туганнар кабере», 1985 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәге
мәдәни мирас объектының

сак предметы

Мәдәни мирас объектының сак предметы булып:

1. Объектның урнашу урыны: гражданнар зиратының Көнъяк чите, Эшчеләр тыкрыгы.

2. Әйләнә-тирә мәдәни ландшафт структурасында композицион әһәмияте (роле): Эшчеләр тыкрыгы урамының архитектура-сәнгать һәм мемориаль акценты.

3. Һәйкәлнең габаритлары.

4. Мемориалның күләм-киңлек композициясе: постаментта һәм флагштоклы өч өлешле һәм бертигез күләмле үзәк стела, биш кече стела һәм чәчәк бакчасы, металл киртә һәм стилобатта урнашкан баскычлар урнаштыру.

5. Техника һәм мемориал материаллары: баскычлы стилобат, постаментлар, чәчәкләр, стелалар: тимер-бетон; флагшток, Кызыл Армия йолдызлары һәм койма: металл; техника: коеп чыгару, формалаштыру, кисеп ясау, гравировка ясау, чүкеп ясау.

6. Тематика-сюжетлар, сәхнә (композиция) цикллары: флагштоктан төшерелгән байраklar мотивы белән эшләнгән өч бетон плитәле үзәк стела; биш кече стела Кызыл Армия йолдызлары белән байраklar рәвешендә тәкъдим ителгән.

7. Язулар һәм текстлар, аларны башкару техникасы: «1941-1945»; мемориаль язу: «Ватан азатлыгы өчен һәлак булганнарга мәңгелек дан»; техника (кисеп алу, гравировка ясау, формалаштыру, сугу).

* Объектны алга таба комплекслы тикшергәндә, шулай ук реставрация эшләрен башкарганда сак предметы төгәлләштерелергә һәм тулыландырылырга тиеш.

Татарстан Республикасы, Кукмара муниципаль районы, Кукмара шәһәре,
Эшчеләр тыкрыгы адресы буенча урнашкан «Бөек Ватан сугышында һәлак
булганнарның туганнар кабере», 1985 ел жирле (муниципаль) әһәмияттәге
мәдәни мирас объектынның
сак предмети таблицасы

	Сак предмети	Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар
1.	Объектның урнашу урыны: гражданнар зиратының Көнъяк чите, Эшчеләр тыкрыгы.	 <p>1 нче рәсем. Объектның урнашуы</p>
2.	Әйләнә-тирә мәдәни ландшафт структурасында композицион әһәмияте (роле): Эшчеләр тыкрыгы урамының архитектура-сәнгать һәм мемориаль акценты.	 <p>2 нче рәсем. Көнъяк-көнчыгыш ягыннан күренеш</p>

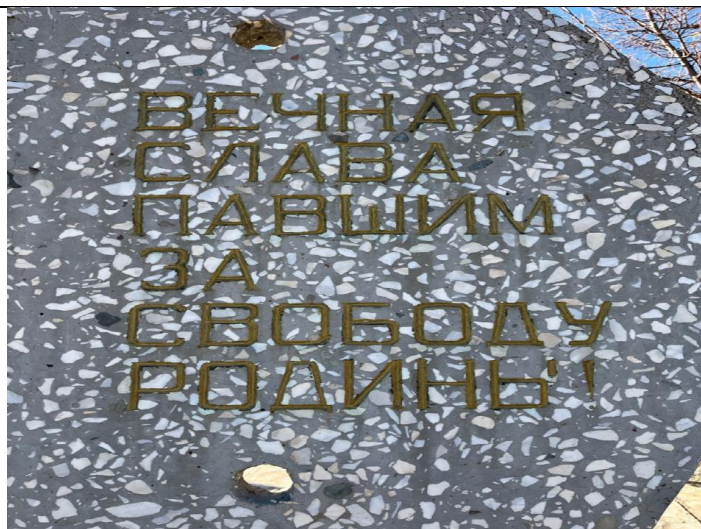

3.	Һәйкәлнең габаритлары.	
		3 нче рәсем. Көнъяк-көнчыгыш ягыннан күренеш
4.	Мемориалның күләм-киңлек композициясе: постаментта һәм флагштоклы өч өлешле һәм бертигез күләмле үзәк стела, биш кече стела һәм чәчәк бакчасы, металл киртә һәм стилобатта урнашкан баскычлар урнаштыру.	
		4 нче рәсем. Көнъяк-көнчыгыш ягыннан күренеш
		
		6 нчы рәсем. Кече стелалар

<p>5.</p>	<p>Техника һәм мемориал материаллары: баскычлы стилобат, постаментлар, чәчәкләр, стелалар: тимер-бетон; флагшток, Кызыл Армия йолдызлары һәм койма: металл; техника: коеп чыгару, формалаштыру, кисеп ясау, гравировка ясау, чүкеп ясау.</p>	 <p>7 нче рәсем. Үзәк стела</p> <p>8 нче рәсем. Кече стелалар</p>
<p>6.</p>	<p>Тематика-сюжетлар, сәхнә (композиция) циклары: флагштоктан төшерелгән байраklar мотивы белән эшләнгән өч бетон плитәле үзәк стела; биш кече стела Кызыл Армия йолдызлары белән байраklar рәвшендә тәкъдим ителгән.</p>	 <p>9 нчы рәсем. Үзәк стела</p>

7. Язулар һәм текстлар, аларны башкару техникасы: «1941-1945»; мемориаль язу: «Ватан азатлығы өчен һәлак булганнарға мәңгелек дан»; техника (кисеп алу, гравировка ясау, формалаштыру, сугу).

10 нчы рәсем. Язу

Рис. 11. Язу